

masowej kobiecość. Równie egzotyczny temat, dosłownie i w przenośni, zaprezentowała Marta Mazurek. Mówiła ona bowiem o womanismie, czyli o czarnym feminizmie. Swoje rozważania autorka wystąpienia oparła na coraz licznie powstającej literaturze feministycznej (Alice Walker) oraz na wyjaśnieniu samego pojęcia „womanism”, które w języku polskim brzmieć może „kobietyzm” (i konsekwentnie kobieta zajmująca się tymi problemami to „woman – ist”, czyli „kobietystka”). Ostatni referat zaprezentowały Maria Natalia Kistowska i Agnieszka Hrynyk. Nosił on tytuł: „O tym, co niezwykle psuje *image*”, czyli kto i dlaczego nie lubi feminizmu w Rosji”, a dotyczył problemów współczesnych Rosjanek, szczególnie tych, które z feminizmem się utożsamiają.

Konferencja miała bardzo żywy przebieg. Po zaprezentowaniu referatów toczyły się interesujące dyskusje i wiele wątków, zasygnalizowanych jedynie w wystąpieniach, zostało twórczo rozwiniętych. Konferencja zakończyła się także propozycją otwarcia przez Centrum studiów podyplomowych i kwestie związane z ich organizacją były finałem spotkania.

Edyta Głowacka-Sobiech

Konferencja popularnonaukowa „Aktualność pedagogiki Marii Grzegorzewskiej w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych” (Żary, 17 czerwca 2010)

Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Żarach obchodził w roku 2010 dwie ważne rocznice: jubileusz 55-lecia utworzenia Szkoły i 5-lecia nadania jej imienia Marii Grzegorzewskiej. Pracownicy Placówki uznali, że najlepszą formą uczczenia tych rocznic będzie organizacja konferencji popularnonaukowej, skierowanej do społeczności lokalnej, władz samorządowych, urzędników kuratorium oświaty, pracowników żarskich szkół i przedszkoli (szczególnie tych, które prowadzą oddziały integracyjne) oraz rodziców dzieci niepełnosprawnych. Prezentacja dorobku wielkiej Patronki stała się okazją do przybliżenia wszystkim wymienionym osobom specyfiki wychowania i nauczania specjalnego oraz zaprezentowania tak tradycyjnych i sprawdzonych metod pracy stosowanych w Placówce, jak też metod nowatorskich, których skuteczność gwarantuje zakorzenienie w bogatej tradycji, reprezentowanej przez dzieło Marii Grzegorzewskiej.

Przedsięwzięcie zrealizowane zostało we współpracy z Łużycką Wyższą Szkołą Humanistyczną im. Benedykta Solfy w Żarach. Uczelnia udostępniła swe pomieszczenia dla przeprowadzenia konferencji, zaś jej pracownicy weszli w skład Rady Naukowo-Programowej.

Konferencja „Aktualność pedagogiki Marii Grzegorzewskiej w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych” odbyła się 17 czerwca 2010 r. w siedzibie ŁWSH. W skład

Rady Naukowo-Programowej weszli: mgr Alina Rapacz – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Żarach, prof. dr hab. Wiesław Jamrozek – kierownik Zakładu Historii Wychowania UAM oraz prorektor ŁWSH, prof. dr hab. Aleksandra Maciarz – profesor, wykładowca ŁWSH, dr Bożena Olszak-Krzyżanowska – wykładowca ŁWSH, mgr Izabela Kumor-Pilarczyk – kanclerz ŁWSH i mgr Sylwia Kumor – prodziekan Wydziału Pedagogiki ŁWSH.

Po oficjalnym powitaniu gości przez dyrektor Alinę Rapacz i po wystąpieniach przedstawicieli władz samorządowych i kuratorskich, którzy złożyli życzenia z okazji jubileuszu Placówki, pracownicy Szkoły zaprezentowali przygotowane przez siebie referaty konferencyjne. Każdy z prelegentów odwoływał się do poglądów Marii Grzegorzewskiej na omawiany temat, by następnie przedstawić ich aktualność we współczesnej praktyce wychowawczej i dydaktycznej szkolnictwa specjalnego, szczególnie zaś w działalności ZSS im. Marii Grzegorzewskiej w Żarach.

Zakres poruszanych zagadnień był szeroki i różnorodny. Tematykę fundamentów kształcenia osób niepełnosprawnych, w tym relacji pomiędzy kształceniem specjalnym i integracyjnym, poruszyła Katarzyna Onuchowska w referacie „Zasadność i specyfika kształcenia osób z deficytami rozwojowymi w ujęciu Marii Grzegorzewskiej i w kontekście wyzwań współczesności”. Rolę dobrej diagnozy jako niezbędnego wstępu do pomyslnego procesu terapeutycznego (w ujęciu twórców pedagogiki specjalnej i w świetle współczesnych poglądów) zaprezentował Tomasz Fetzki w wystąpieniu „Diagnoza – podstawa udanej terapii”. Różnorodne aspekty związane z dydaktyką specjalną przybliżyły następujące referaty: „Kreatywne metody pracy – wkład pedagogiki specjalnej w rozwój pedagogiki ogólnej” autorstwa Anety Wojciechowskiej, „Michał Wawrzynowski – zapomniany współpracownik Marii Grzegorzewskiej, współtwórca metody ośrodków pracy” autorstwa Magdaleny Małeckiej, „Maria Grzegorzewska – prekursorka alternatywnych form komunikacji” autorstwa Eweliny Gancarz i Iwony Zając oraz „Maria Grzegorzewska – prekursorka wczesnej interwencji i wspomaganie rozwoju małego dziecka” autorstwa Alicji Sworackiej.

Zagadnienie wychowania dzieci niepełnosprawnych i osobowości pedagoga specjalnego przybliżyły: Danuta Masiuk w wystąpieniu „Janusz Korczak – radykalny ideał wychowawcy” i Maria Kurcewicz w prezentacji „Osobowość pedagoga (nie tylko) specjalnego w ujęciu Marii Grzegorzewskiej – wzór ciągle aktualny”. Niezwykle istotną tematykę roli i sposobów współdziałania różnych instytucji zajmujących się opieką nad osobami niepełnosprawnymi przedstawiły: Agnieszka Bartkowiak i Marlena Rabiega w wystąpieniu „Maria Grzegorzewska i Helena Radlińska – wzór współpracy ponadinstytucjonalnej dla współczesnej pedagogiki”. Natomiast Justyna Wojtaszewska, dyrektor gimnazjum w Bieniowie, poruszyła problem światopoglądu Marii Grzegorzewskiej i jego wpływu na kontakty z innymi pedagogami i wychowawcami. Uczyniła to w referacie pod znamienym tytułem „Maria Grzegorzewska i Róża Czacka – współpraca ponad podziałami”.

Organizatorom zależało na tym, aby konferencja, oprócz zaprezentowania Marii Grzegorzewskiej jako teoretyka, praktyka, naukowca i organizatora działań edukacyjnych, przedstawiła ją również jako przykład człowieka, który dla realizacji wielkiego dzieła

potrafił współpracować z ludźmi o różnych światopoglądach (m.in. z Matką Różą Czacką – założycielką Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża i Zakładu w Laszkach, Michałem Wawrzynowskim – wybitnym metodykiem edukacji specjalnej, Heleną Radlińską – twórczynią polskiej pedagogiki społecznej czy Januszem Korczakiem). Wśród uczestników spotkania rozprowadzono wydane w formie książkowej materiały konferencyjne (zawierające, poza wymienionymi, także referat dr Edyty Głowackiej-Sobiech z UAM w Poznaniu, zatytułowany „Maria Grzegorzewska i Olga Małkowska – żywoty równoległe”) oraz foldery prezentujące pracę Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Żarach.

Tomasz Fetzki

Konferencja pt. „Całozyciowe uczenie się jako wyzwanie dla teorii i praktyki edukacyjnej” (Gniezno, 21–22 czerwca 2010)

W drugiej połowie czerwca 2010 roku w Kolegium Europejskim im. Jana Pawła II w Gnieźnie odbyła się interesująca ogólnopolska debata, której głównymi celami stały się z jednej strony refleksja teoretyczna nad różnymi obszarami kształcenia ustawicznego i edukacji dorosłych, z drugiej zaś – wymiana doświadczeń na temat badań oraz prezentacja tzw. dobrych praktyk w tym zakresie. Konferencję zorganizował Zakład Kształcenia Ustawicznego i Doradztwa Zawodowego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Kierownictwo naukowe i organizacyjne całości sprawowała prof. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik, sekretarzem konferencji była zaś dr Małgorzata Rosalska.

Jak wskazywali organizatorzy w przedkonferencyjnych komunikatach, ich zamiarem stało się *stworzenie warunków do zaprezentowania podstawowych kierunków namysłu nad teorią i praktyką edukacyjną podejmowanych w różnych ośrodkach akademickich i instytucjach praktyki edukacyjnej na terenie Polski*¹. Do udziału w przedsięwzięciu zaproszono zatem zarówno teoretyków – reprezentantów najważniejszych środowisk akademickich w kraju, w których podejmowana jest szeroko rozumiana problematyka andragogiczna, jak i praktyków – przedstawicieli placówek oświatowych, pracodawców, samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych i innych środowisk, zaangażowanych w rozwój idei uczenia się przez całe życie.

Uczestnikom gnieźnieńskiego spotkania zaproponowano ponad dziesięć obszarów tematycznych. Oto one: (1) kierunki rozwoju refleksji i strategii badawczych w edukacji dorosłych; (2) polityka oświatowa – trendy, strategie, rozwiązania; (3) instytucjonalne

¹ I Komunikat konferencyjny, Poznań, 23-01-2010